
ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P8_TA(2019)0187

Συνέχεια που έχει δώσει η ΕΥΕΔ στην έκθεση του ΕΚ σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας εναντίον της από τρίτους, δύο έτη από την έγκρισή της

Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 προς το Συμβούλιο και την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, σχετικά με τον απολογισμό της συνέχειας που έχει δώσει η ΕΥΕΔ στην έκθεση του ΕΚ σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας εναντίον της από τρίτους, δύο έτη από την έγκρισή της (2018/2115(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 και της 18ης Οκτωβρίου 2018,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Απριλίου 2018, με τίτλο «Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο: μια ευρωπαϊκή προσέγγιση» (COM(2018)0236),
- έχοντας υπόψη τον Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΕ για την παραπληροφόρηση, που δημοσιεύτηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 2018,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 23ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας εναντίον της από τρίτους¹,
- έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπρόσωπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και της Επιτροπής, της 6ης Απριλίου 2016, με τίτλο «Κοινό πλαίσιο για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών: απόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (JOIN(2016)0018),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2016, σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για την Ασφάλεια για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας (COM(2016)0230),

---

¹ ΕΕ C 224 της 27.6.2018, σ. 58.

- έχοντας υπόψη τη μελέτη σκοπιμότητας του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Δημοκρατία σχετικά με τις πρωτοβουλίες των ρωσόφωνων μέσων ενημέρωσης στην Ανατολική Εταιρική Σχέση και επέκεινα με θέμα «Bringing Plurality and Balance to the Russian Language Media Space» (Επίτευξη πλουραλισμού και ισορροπίας στον χώρο των ρωσόφωνων μέσων ενημέρωσης),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/ Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 18ης Μαΐου 2015, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ένα μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον – Ένας πιο συνδεδεμένος, αμφισβητούμενος και πολύπλοκος κόσμος» και τις εν εξελίξει εργασίες για μια νέα Παγκόσμια Στρατηγική Ασφαλείας της ΕΕ,
- έχοντας υπόψη τη σύστασή του της 15ης Νοεμβρίου 2017 προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ σχετικά με την ανατολική εταιρική σχέση, ενόψει της επικείμενης συνόδου κορυφής του Νοεμβρίου 2017¹,
- έχοντας υπόψη την από 13 Σεπτεμβρίου 2017 κοινή δήλωση της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Ανθεκτικότητα, αποτροπή και άμυνα: Οικοδόμηση ισχυρής ασφάλειας στον κυβερνοχώρο για την ΕΕ» (JOIN(2017)0450),
- έχοντας υπόψη την από 7 Ιουνίου 2017 κοινή δήλωση της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Μια στρατηγική προσέγγιση της ανθεκτικότητας στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ» (JOIN(2017)0021),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (UDHR), το οποίο προστατεύει το δικαίωμα κάθε ατόμου να διατυπώνει γνώμες χωρίς παρεμβάσεις και να αναζητά, να λαμβάνει και να παρέχει πληροφορίες και ιδέες κάθε είδους, ανεξάρτητα από τα σύνορα και με κάθε μέσο,
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της 10ης Ιουλίου 2018 για τη συνεργασία ΕΕ-NATO,
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της 3ης Μαρτίου 2017 για την ελευθερία έκφρασης, τη διάδοση ψευδών ειδήσεων, την παραπληροφόρηση και την προπαγάνδα, που εκδόθηκε από τον ειδικό εισηγητή του ΟΗΕ για την ελευθερία γνώμης και έκφρασης, τον εκπρόσωπο του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, τον ειδικό εισηγητή του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΣ) για την ελευθερία έκφρασης και τον ειδικό εισηγητή της Αφρικανικής Επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου και των λαών (ACHPR) σχετικά με την ελευθερία έκφρασης και την πρόσβαση σε πληροφορίες,
- έχοντας υπόψη την από 6 Απριλίου 2018 έκθεση του ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ σχετικά με την προαγωγή και προστασία του δικαιώματος στην ελευθερία γνώμης και έκφρασης,
- έχοντας υπόψη την από 29 Νοεμβρίου 2018 σύστασή του προς το Συμβούλιο, την

---

¹ ΕΕ C 356 της 4.10.2018, σ. 130.

Επιτροπή και την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, σχετικά με την προώθηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ¹,

- έχοντας υπόψη την πιο πρόσφατη έκθεση της Ευρώπης για την κατάσταση και τις τάσεις της τρομοκρατίας στην ΕΕ το 2018, όπου τονίζεται η αύξηση των δραστηριοτήτων των τρομοκρατικών ομάδων στον κυβερνοχώρο και η πιθανή σύγκλισή τους με άλλες εγκληματικές ομάδες,
  - έχοντας υπόψη την από 5 Δεκεμβρίου 2018 κοινή δήλωση της Ύπατης Εκπρόσωπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «σχέδιο δράσης κατά της παραπληροφόρησης» (JOIN(2018)0036) καθώς και την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της ανακοίνωσης με τίτλο «Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στο Διαδίκτυο: μια ευρωπαϊκή προσέγγιση» (COM(2018)0794) της ίδιας ημερομηνίας,
  - έχοντας υπόψη το έργο της Διατλαντικής Επιτροπής για την Ακεραιότητα των Εκλογών,
  - έχοντας υπόψη τις αρχές της Santa Clara για τη διαφάνεια και τη λογοδοσία των πρακτικών ελέγχου περιεχομένου,
  - έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της ΕΕ της 22ας Ιουνίου 2015 σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 113 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A8-0031/2019),
1. απευθύνει τις ακόλουθες συστάσεις στο Συμβούλιο και στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας:

Η κατάσταση το 2018 — Αντιμετώπιση του υβριδικού πολέμου

- α) να τονίσουν ότι η ελευθερία του λόγου και της έκφρασης, καθώς και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, βρίσκονται στο επίκεντρο των ανθεκτικών δημοκρατικών κοινωνιών, και προσφέρουν τις καλύτερες διασφαλίσεις έναντι εκστρατειών παραπληροφόρησης και εχθρικής προπαγάνδας· εκφράζει την ανησυχία του για την υποβάθμιση των ελευθεριών των μέσων ενημέρωσης και για τις περιπτώσεις στόχευσης δημοσιογράφων· επισημαίνει ότι θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για να διασφαλιστεί η διαφάνεια της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης και η πολυφωνία τους χωρίς επιβολή συστημάτων λογοκρισίας και να προστατευθεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών και ιδεών, για διαφορετικά μέσα ενημέρωσης και για την κοινωνία των πολιτών, όπως και να γίνουν προσπάθειες για τον εντοπισμό και την ενημέρωση σχετικά με την παραπληροφόρηση και την προπαγάνδα· να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών

---

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0483.

σε αυτή τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των κυριότερων ενώσεων Τύπου, ενώσεων δημοσιογράφων και ενώσεων μέσω ενημέρωσης· τονίζει τη σημασία ενός λειτουργικού συστήματος δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, που θα θέτει τα πρότυπα για τον τρόπο παροχής αμερόληπτης και αντικειμενικής ενημέρωσης σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές και την δεοντολογία της δημοσιογραφίας·

- β) να εξετάσουν την ανάπτυξη ενός δεσμευτικού νομικού πλαισίου τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων του κυβερνοπολέμου και του πολέμου των πληροφοριών, το οποίο θα επέτρεπε μια ισχυρή απάντηση εκ μέρους της Ένωσης, περιλαμβάνοντας επίσης στοχευμένες κυρώσεις σε βάρος όσων ευθύνονται για την ενορχήστρωση και εκτέλεση αυτών των εκστρατειών και των οποίων κυρώσεων η ανάγκη αποδείχτηκε ιδιαίτερα απέναντι στις εχθρικές ενέργειες κρατικών και μη κρατικών παραγόντων σε αυτά τα πεδία·
- γ) να λάβουν υπόψη ότι το Daesh αλλάζει αυτήν την εποχή τις τακτικές του, στρεφόμενο από τους ιστότοπους στις κρυπτοθετημένες υπηρεσίες ανταλλαγής μηνυμάτων που είναι δημοφιλείς στις ισλαμιστικές ομάδες·
- δ) να στηρίζουν όχι μόνο τον αυξανόμενο αριθμό κρατικών θεσμών, ομάδων προβληματισμού και ΜΚΟ που ασχολούνται με την προπαγάνδα και την αποπληροφόρηση, αλλά και τις κυβερνοδραστηριότητες λαϊκής βάσης· καλεί την ΑΕ/ΥΕ και την Επιτροπή να εμπλακούν στενότερα σε αυτό το πεδίο εκπονώντας μια εμπειριστατωμένη αξιολόγηση των νέων κανονισμών, συμπεριλαμβανομένου του γενικού κανονισμού για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR) και του επικείμενου κανονισμού για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (κανονισμού e-Privacy), ως εγγύηση απέναντι στην κακόβουλη χρήση των πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης· να φροντίσουν ώστε η στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ να αποτελέσει υψηλή προτεραιότητα στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο, τα δε θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν στενά για την πρόληψη τέτοιων φαινομένων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη ότι η παραπληροφόρηση και η προπαγάνδα ευδοκιμούν σε ένα πολωμένο περιβάλλον με μειωμένα επίπεδα εμπιστοσύνης προς τα μέσα ενημέρωσης·
- ε) να καλέσουν τα κράτη μέλη που συνεχίζουν να αρνούνται την ύπαρξη παραπληροφόρησης και εχθρικής προπαγάνδας, τις βασικές πηγές παραπληροφόρησης στην Ευρώπη και την επίδραση που η παραπληροφόρηση και η προπαγάνδα έχουν στην κοινή γνώμη, να αναγνωρίσουν όλα τα ανωτέρω, και να ενθαρρύνουν τα εν λόγω κράτη μέλη να λάβουν προορατικά μέτρα για την αντιμετώπιση και αποκάλυψη αυτής της προπαγάνδας, συμπεριλαμβανομένων των αποδεδειγμένων περιπτώσεων κατασκοπείας από τρίτες χώρες· να καλέσουν όλα τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν την κατάσταση μέσα στην επικράτειά τους και να επενδύσουν δεόντως το καθένα στη δική του ικανότητα ανταπάντησης στην στρατηγική επικοινωνία εχθρικών τρίτων μερών, και να βελτιώσουν την ικανότητα των πολιτών να εντοπίζουν την παραπληροφόρηση, όπως επίσης και να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν μια αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών πάνω σε αυτό το θέμα· να καλέσουν τους Ευρωπαίους ηγέτες που δεν έχουν ακόμη αφιερώσει αρκετή προσοχή στην απειλή αυτή, να αναγνωρίσουν την άμεση ανάγκη στρατηγικής αφύπνισης προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τον εχθρικό πόλεμο πληροφοριών·

- στ) να καλέσουν τα κράτη μέλη να επενδύσουν προορατικά σε εκπαιδευτικά μέτρα που θα επεξηγούν τους διάφορους τρόπους δημιουργίας και διάχυσης της αποπληροφόρησης, ώστε να βελτιωθεί η ικανότητα των πολιτών να εντοπίζουν την αποπληροφόρηση και να αντιδρούν σε αυτήν·
- ζ) να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών τους, με σκοπό την αντιμετώπιση της προπαγάνδας, της χειραγώγησης και της παραπληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένου του κυβερνοπολέμου και του πολέμου των πληροφοριών·
- η) να βελτιώσουν την ενημέρωση σχετικά με τις ρωσικές εκστρατείες αποπληροφόρησης, καθώς αυτές είναι η κύρια πηγή αποπληροφόρησης στην Ευρώπη·

Είδη αποπληροφόρησης, παραπληροφόρησης και προπαγάνδας που στοχεύουν την ΕΕ και τους γείτονές της

- θ) να αναγνωρίσουν το έργο που γίνεται σε διάφορα επίπεδα για τον προσδιορισμό των τύπων επιρροής και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται κατά της ΕΕ και των γειτόνων της· να βελτιώσουν την ενημέρωση για τις εν εξελίξει εκστρατείες παραπληροφόρησης και να στρέψουν την προσοχή στην εμπεριστατωμένη ανάλυση και διερεύνηση των επιπτώσεών τους και της αποτελεσματικότητάς τους, ώστε να σχεδιαστούν μέτρα για την αντιμετώπισή τους με προορατικότητα και ταχύτητα· να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν μόνιμες δομές που θα εντοπίζουν, θα προλαμβάνουν και θα αντιμετωπίζουν την παραπληροφόρηση· υπογραμμίζει ότι οι εκστρατείες παραπληροφόρησης είναι μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής και συνοδεύονται συνήθως από άλλες εχθρικές δραστηριότητες, ενώ ειδικότερα ο πόλεμος των πληροφοριών που συνοδεύει τις στρατιωτικές επιθέσεις θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και να αντιμετωπίζεται με αποφασιστικότητα, ενότητα και σθένος·
- ι) να επιστήσουν την προσοχή σχετικά με τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και την ταχεία ανάπτυξή της στη διάδοση ψευδών ειδήσεων, και διαπιστώνει με ανησυχία ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι σύντομα σε θέση να δημιουργεί ανεξάρτητα περαιτέρω δυνατότητες τεχνητής νοημοσύνης· να προβλέψουν επομένως επαρκή χρηματοδότηση για έρευνα και ανάπτυξη στη διεπαφή τεχνητής νοημοσύνης και πολέμου πληροφοριών, εν όψει των ταχέως αυξανόμενων δυνατοτήτων της AI στο πεδίο της προπαγάνδας και της παραπληροφόρησης, μεταξύ άλλων και μέσω βίντεο deepfake (σύνθεση ανθρώπινης εικόνας και φωνής με χρήση τεχνητής νοημοσύνης)·
- ια) να επικεντρωθούν στη συνεχιζόμενη χρήση της αποπληροφόρησης από αυταρχικά καθεστώτα, όπως εκείνο του Ιράν, που διαδίδουν ψευδείς ειδήσεις οι οποίες υποκινούν και πυροδοτούν περαιτέρω εντάσεις σε ασταθείς περιοχές συγκρούσεων, ενώ ταυτόχρονα στοχεύουν τους ευρωπαϊκούς πληθυσμούς ώστε να αποκρύψουν τις δόλιες προθέσεις· να καλέσουν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αυτές τις ενέργειες ενισχύοντας τη συνεργασία και αξιοποιώντας τα διδάγματα που αντλήθηκαν από ομόφρονες χώρες και ΜΚΟ·
- ιβ) να επικεντρωθούν στην απόκριση της ΕΕ και των κρατών μελών και να την προσαρμόσουν στην διαρκώς αυξανόμενη εξειδίκευση των εργαλείων που

χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία και διάδοση της παραπληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των νέων τρόπων διάδοσης της προπαγάνδας με πολλαπλούς ιστότοπους χαμηλού επιπέδου, με εφαρμογές ανταλλαγής μηνυμάτων, βελτιστοποίηση μηχανών αναζήτησης, χειραγώγηση ήχου, εικόνων ή βίντεο, με χρήση τεχνητής νοημοσύνης, νέες επιγραμμικές ειδησεογραφικές πύλες και τηλεοπτικούς σταθμούς που σκοπό έχουν να διαδώσουν τα κυριότερα αφηγήματα, ειδικά από διαμορφωτές κοινής γνώμης και οργανισμούς υπό κρατικό έλεγχο ή χρηματοδότηση που διοχετεύουν κεντρικά μηνύματα και αφηγήματα αρεστά σε αυταρχικά καθεστώτα· καταδικάζει έντονα σε αυτό το πλαίσιο τις όλο και πιο επιθετικές ενέργειες της Ρωσίας, της Κίνας, του Ιράν, της Βόρειας Κορέας και άλλων, που επιδιώκουν να υποσκάψουν ή να αναστείλουν τα ιδρυτικά θεμέλια και τις βασικές αρχές των ευρωπαϊκών δημοκρατιών και της κυριαρχίας όλων των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, όπως και να επηρεάσουν τις εκλογές και να υποστηρίξουν εξτρεμιστικά κινήματα, εάν ληφθεί υπόψη ότι η κλίμακα των κυβερνοεπιθέσεων σταθερά μεγαλώνει·

- ιγ) να προσέξουν ιδιαίτερα τα μηνύματα και το περιεχόμενο που ανοιχτά αποσκοπούν να ενθαρρύνουν τη βία, τον ρατσισμό, τις επιθέσεις αυτοκτονίας, την πρόκληση «ξένων μαχητών», τα διάφορα εγκλήματα ή την αποκάλυψη υποκίνηση της συμμετοχής μία ή περισσότερες από αυτές τις δραστηριότητες·

Βιομηχανία και μέσα κοινωνικής δικτύωσης

- ιδ) να φροντίσουν ιδιαίτερα, παράλληλα με την αναγνώριση της νέας επενδυτικής προσπάθειας των εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, να εφαρμόζεται αποτελεσματικά ο κώδικας δεοντολογίας της ΕΕ για τις πρακτικές αποπληροφόρησης, και να καλέσουν τις γειτονικές χώρες της ΕΕ και τις χώρες εταίρους να συνυπογράψουν αυτό τον κώδικα, όπως και να προσέξουν ιδιαίτερα τη νέα τακτική της χρήσης κρυπτοθετημένων υπηρεσιών ανταλλαγής μηνυμάτων και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τα οποία, παρά τις προσπάθειές τους για το αντίθετο, θεωρούνται το συνηθέστερο εργαλείο για τη διάδοση παραπληροφόρησης, εχθρικής προπαγάνδας και περιεχομένου που υποκινεί σε μίσος και βία·
- ιε) να ρυθμίσουν, από κοινού με τα κράτη μέλη, τις δράσεις των εταιρειών μέσω κοινωνικής δικτύωσης, των υπηρεσιών ανταλλαγής μηνυμάτων και των παρόχων μηχανών αναζήτησης, και να διασφαλίσουν την πλήρη διαφάνεια και ειδικότερα τη λογοδοσία τους, υιοθετώντας μια πανευρωπαϊκή προσέγγιση και καθιστώντας δυνατή την αποκάλυψη της ταυτότητας και της γεωγραφικής θέσης όχι μόνο των συντακτών, αλλά και των χορηγών του προβαλλόμενου πολιτικού περιεχομένου, και να καταστήσουν τις εταιρείες υπόλογες για τον κοινωνικό αντίκτυπο των συστημάτων αυτοματοποιημένων συστάσεων που προωθούν την παραπληροφόρηση, τονίζοντας ότι οι εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης έχουν την ευθύνη να αποσύρουν άμεσα τις συστημικές ψευδείς ειδήσεις· καλεί τα κράτη μέλη, τις υποψήφιες προς ένταξη και τις συνδεδεμένες χώρες να εγκρίνουν αποτελεσματικούς και ξεκάθαρους νόμους που να διασφαλίζουν διαφάνεια ως προς τους ιδιοκτήτες των μέσων ενημέρωσης· να προσέξουν ιδιαίτερα τη χρηματοδότηση, τη διαφάνεια και τους στόχους των συνδεδεμένων με απολυταρχικά κράτη ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται μέσα στην ΕΕ και στις χώρες εταίρους της·

- ιστ) να μεριμνήσουν ώστε ο κλάδος και οι διαδικτυακές πλατφόρμες να τηρούν τις δεσμεύσεις του κώδικα δεοντολογίας για τις πρακτικές αποπληροφόρησης και να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά το πρόβλημα της αποπληροφόρησης μέσα από:
- i) τη διασφάλιση της διαφάνειας στην πολιτική διαφήμιση βάσει αποτελεσματικών ελέγχων δέουσας επιμέλειας ως προς την ταυτότητα των χορηγών, ii) τη λήψη αποφασιστικών μέτρων κατά των πλαστών λογαριασμών που είναι ενεργοί στις υπηρεσίες τους, iii) τον εντοπισμό της καταχρηστικής χρήσης αυτόματων bot και iv) την αποτελεσματική συνεργασία με ανεξάρτητους εξακριβωτές γεγονότων·
- ιζ) να ζητήσουν από τις εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης και τους παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής μηνυμάτων να διασφαλίζουν την πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ περί προστασίας δεδομένων και με άλλους κανονισμούς και να αντιδρούν σε πραγματικό χρόνο και να συνεργάζονται στενά με τις αρμόδιες αρχές σε όλες τις έρευνες περί εικαζόμενης χρήσης των πλατφορμών τους για εχθρικούς σκοπούς, και να διενεργούν διαφανείς ελέγχους στις οντότητες που είναι ύποπτες για διασπορά αποπληροφόρησης· καλεί τις εταιρείες τεχνολογίας να επενδύσουν περισσότερο στα εργαλεία εντοπισμού της προπαγάνδας, στη βελτίωση της διαδικτυακής λογοδοσίας και στη διενέργεια καλύτερων ελέγχων της ταυτότητας του χρήστη πριν από την είσοδο στις πλατφόρμες τους, ώστε να εξαλείφουν τα δίκτυα προγραμμάτων ρομπότ (botnets), όπως και να περιορίζουν το οικονομικό κίνητρο για όσους επωφελούνται από την παραπληροφόρηση· να παροτρύνουν τις εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης να αντιδρούν κατεπειγόντως όταν διαδίδεται ύποπτο περιεχόμενο πολιτικής φύσης, ιδίως εάν υποκινεί το μίσος ή το έγκλημα·
- ιη) να έχουν υπόψη ότι η απαγόρευση των ύποπτων λογαριασμών μπορεί να θεωρηθεί λογοκρισία, και επομένως να φροντίσουν ώστε οι ενέργειες αυτές να είναι αιτιολογημένες εάν προβλέπονται από τον νόμο και να εκτελούνται με διαφάνεια, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και την κοινωνία των πολιτών των κρατών μελών και των χωρών εταίρων, και με πλήρη επίγνωση των λόγων, μεταξύ άλλων και ζητώντας από τις εταιρείες μέσω κοινωνικής δικτύωσης να απευθύνουν σαφή ειδοποίηση σε όλους τους χρήστες σχετικά με τα είδη περιεχομένου που απαγορεύονται και, σε κάθε θιγόμενο χρήστη, σαφή ειδοποίηση για τους λόγους που αφαιρέθηκε το περιεχόμενό του ή ανεστάλη ο λογαριασμός του· ζητεί την ευθυγράμμιση των εσωτερικών κανόνων που θέτουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στους χρήστες τους με την έννομη τάξη της χώρας στην οποία λειτουργούν·

Βέλτιστες πρακτικές

- ιθ) να εξακολουθήσουν να αναπτύσσουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα βάσει μιας προσέγγισης σε όλα τα κυβερνητικά και κοινωνικά επίπεδα και την ικανότητα αντίδρασης σε πραγματικό χρόνο απέναντι στις απειλές, να αναπτύξουν προληπτικά και προορατικά μέτρα και να προβλέπουν αντί απλώς να αντιδρούν και να αναλύουν απέναντι σε επιθέσεις που έχουν ήδη λάβει χώρα στον κυβερνοχώρο και στο πεδίο των πληροφοριών· να αφιερώσουν την προσοχή τους στην τεχνική πρόοδο στον τομέα αυτό και να μοιράζονται παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών βάσει των μέτρων που ήδη έχουν ληφθεί σε άλλα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων και ενεργώντας μια επισκόπηση της λειτουργίας των εθνικών προσεγγίσεων που έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη και ταυτόχρονα

αναπτύσσοντας τρόπους για την προώθηση μιας στενής συνεργασίας με το Ηνωμένο Βασίλειο μετά το Brexit, και να συνεργάζονται με την κοινότητα των μυστικών πληροφοριών και με συμμάχους σαν τις ΗΠΑ και τον Καναδά, το NATO και το Κέντρο Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ (INTCEN).

- κ) να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη βελτίωση των προσπαθειών διερεύνησης της εν εξελίξει διεργασίας εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων προπαγάνδας και της χρήσης μιας δέσμης εργαλείων πολλαπλασιασμού ισχύος εκ μέρους εχθρικών τρίτων μερών, όπως επίσης όχι μόνο να προσέξουν τη σημασία των ικανοτήτων κατάρτισης και αποκάλυψης των ψευδών ειδήσεων και εντοπισμού της πηγής τους, αλλά και να επιτύχουν τον σαφή εντοπισμό της πηγής αυτών των επιθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας κατονομασίας των αυτουργών, των χορηγών τους και των επιδιωκόμενων σκοπών, και της μέτρησης του αντικτύπου αυτών των επιθέσεων στο στοχοθετημένο κοινό· να δημοσιοποιούν όλες τις καταρριφθείσες περιπτώσεις εχθρικής προπαγάνδας, με λεπτομερή ενημερωτικά δελτία, σε μια προσπάθεια ενημέρωσης της κοινής γνώμης κατά τρόπο που να αγγίζει το κοινό που αποτελούσε τον στόχο της συγκεκριμένης περίπτωσης εχθρικής προπαγάνδας·
- κα) να στηρίζουν την κοινωνία των πολιτών, την κοινότητα των ειδικών, τους κυβερνοακτιβιστές λαϊκής βάσης, τον έγκυρο Τύπο, τους δημοσιογράφους και τις ενώσεις μέσων ενημέρωσης, καθώς και τους αυξανόμενους φορείς που αποτελούν στόχο και επηρεάζονται, και να επιτρέψουν τη συμμετοχή τους στην περαιτέρω ενίσχυση των μέτρων που αποσκοπούν στην εξακρίβωση των γεγονότων και την αποκάλυψη της παραπληροφόρησης, στην βελτίωση της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των εμπεριστατωμένων μελετών και των κοινωνιολογικών ερευνών, και στην πιο αποτελεσματική ανάλυση της χειραγώγησης των πληροφοριών· να στηρίζουν την επαγγελματική δημοσιογραφία, την ερευνητική δημοσιογραφία και τα έργα που επιδιώκουν την αποκάλυψη της αποπληροφόρησης, όπως επίσης να στηρίζουν τις νεοφυείς επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας που δημιουργούν ψηφιακά εργαλεία τα οποία προστατεύουν το κοινό από επιθέσεις αποπληροφόρησης· να τονίσουν τη σημασία και την ανάγκη της χρηματοδότησης και της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των σεμιναρίων και μαθημάτων κατάρτισης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και την κοινωνία των πολιτών, όπως π.χ. μια επιγραμμική βιβλιοθήκη γραμματισμού σε θέματα μέσωσ επικοινωνίας και ένα κέντρο μάθησης, με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση και την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και τη βελτίωση του γραμματισμού σε θέματα μέσωσ επικοινωνίας·
- κβ) να καλωσορίσουν τη δέσμη μέτρων που εγκρίθηκε από το NATO με σκοπό την αντιμετώπιση νέων τύπων υβριδικών απειλών και την κοινή ανακοίνωση για τη συνεργασία ΕΕ-NATO στο θέμα αυτό· να καλέσουν την ΕΕ να διασφαλίσει την αποτελεσματική και ταχεία εφαρμογή των συστάσεων αυτών, και σε επίπεδο Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ)·

Η Ευρωπαϊκή προσέγγιση

- κγ) να επικροτήσουν τη σύσταση των νέων ομάδων στρατηγικής επικοινωνίας της ΕΥΕΔ που απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες με τις κατάλληλες γλωσσικές δεξιότητες και γνώσεις, συγκεκριμένα την ειδική ομάδα για τα Δυτικά Βαλκάνια

και τη νότια ειδική ομάδα για τις χώρες της Μέσης Ανατολής, της Βόρειας Αφρικής και του Κόλπου, με αποστολή να εξασφαλίσουν συντονισμένες και συνεπείς επικοινωνίες της ΕΕ στις περιοχές αυτές και να αντιμετωπίσουν την παραπληροφόρηση και την προπαγάνδα εναντίον της ΕΕ·

- κδ) να αναγνωρίσουν τα απτά αποτελέσματα που έχει επιτύχει η ειδική ομάδα «East StratCom», συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας του ιστότοπου euvdisinfo.eu και του λογαριασμού @EUmythbuster στο Twitter· υπογραμμίζει ότι, από τη σύστασή της, έχει καταρρίψει πάνω από 4 000 περιστατικά εκστρατειών παραπληροφόρησης πάνω σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων· να συνεχίσουν να στηρίζουν τις κοινές προσπάθειες της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ και της ειδικής ομάδας East StratCom μετά την ανάλυση των ισχυρών της σημείων, των αδυναμιών της και των βελτιώσεων που χρειάζεται, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των δυνατοτήτων της σε θέματα ανίχνευσης, ανάλυσης και αποκάλυψης της αποπληροφόρησης, εξοπλίζοντας τις ομάδες στρατηγικής επικοινωνίας της ΕΥΕΔ και τις αντιπροσωπείες της ΕΕ στη γειτονία με νέο προσωπικό, εργαλεία και δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων νέων εργαλείων ανάλυσης δεδομένων, προσλαμβάνοντας πρόσθετους επιστήμονες δεδομένων και εμπειρογνώμονες στον τομέα της αποπληροφόρησης, καθώς και καλύπτοντας ένα ευρύτερο φάσμα πηγών και γλωσσών σε ό,τι αφορά την εμπέλεια και τον αντίκτυπο της αποπληροφόρησης·
- κε) να μετατρέψουν επειγόντως την ειδική ομάδα East StratCom σε πλήρη μονάδα ή και σε μεγαλύτερη δομή στο πλαίσιο της ΕΥΕΔ και, χάρη στην επικείμενη εγγραφή κονδυλίων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να στηρίζουν και τις τρεις ειδικές ομάδες στρατηγικής επικοινωνίας της ΕΥΕΔ παρέχοντάς τους επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, που εξακολουθούν να απαιτούνται, με σκοπό τη σημαντική αύξηση του δυναμικού τους, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, του επαγγελματισμού τους, της θεσμικής συνέχειάς τους και της ποιότητας του έργου τους, όπως και την προστασία τους από τις πολιτικές παρεμβάσεις αξιωματούχων και χωρών που στηρίζουν την ρωσική παραπληροφόρηση·
- κστ) να αντιμετωπίσουν τις υφιστάμενες ελλείψεις της ειδικής ομάδας East StratCom, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης περιφερειακής εμπειρογνομosύνης, του υψηλού ρυθμού εναλλαγής προσωπικού και της έλλειψης θεσμικής συνέχειας, και να διασφαλίσουν επαρκείς οικονομικούς πόρους και κατάλληλη οργανωτική δομή, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλιστούν πλήρης επαγγελματισμός, απόδοση και αποτελέσματα·
- κζ) να καλέσουν όσα κράτη μέλη δεν το έχουν ήδη πράξει, να παραχωρήσουν στις τρεις ειδικές ομάδες StratCom τους δικούς τους αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες, φροντίζοντας ώστε οι εμπειρογνώμονες που προσλαμβάνονται από την ΕΕ για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης να μην είναι πολιτικά προκατειλημμένοι ή ενεργοί συντελεστές εσωτερικών πολιτικών διαμαχών εντός της συγκεκριμένης χώρας· να καλέσουν επίσης τις κοντινές χώρες εταίρους να συμβουλευούν τις ειδικές ομάδες σχετικά με τις τακτικές που εφαρμόζουν κοινοί κρατικοί και μη κρατικοί αντίπαλοι και να αναγνωρίσουν τη σημασία κα ανάγκη ενός καλύτερου συντονισμού εντός της ΕΕ·
- κη) να εντείνουν τη συνεργασία μεταξύ της ειδικής ομάδας East StratCom και όλων

των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και των ομοφρόνων εταίρων· να ενθαρρύνουν τις αντιπροσωπείες της ΕΕ εντός και εκτός ΕΕ να στηρίζουν το έργο της ειδικής ομάδας East StratCom, της νότιας ειδικής ομάδας και της ειδικής ομάδας για τα Δυτικά Βαλκάνια, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής διεθνών εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών και της μετάφρασης των δημοσιεύσεών τους σε τοπικές γλώσσες· ζητεί περισσότερο ειδικό προσωπικό για να δουλέψει πάνω στη στρατηγική επικοινωνία, ειδικότερα μέσα στις αντιπροσωπείες της ΕΕ στην ανατολική και νότια γειτονία και στα Δυτικά Βαλκάνια·

- κθ) να επικεντρωθούν στις υπονήφιες προς ένταξη χώρες και στους εταίρους της ανατολικής γειτονίας της ΕΕ, παρέχοντάς τους υποστήριξη στις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν τις εχθρικές δραστηριότητες προπαγάνδας και παραπληροφόρησης και εντάσσοντας εμπειρογνώμονες γειτονικών μας τρίτων χωρών οι οποίες αντιμετωπίζουν τις ίδιες απειλές, όπως και δίνοντας προτεραιότητα στην ανάπτυξη μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής αντίληψης και απήγησης προς την κατεύθυνση ειδικότερα των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης· να ενισχύσουν τις ικανότητες των αντιπροσωπειών της ΕΕ στο εξωτερικό, των αντιπροσωπειών της Επιτροπής και των γραφείων συνδέσμου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα κράτη μέλη, ώστε να αναπτύξουν επιτόπια ικανότητα εντοπισμού και αποκάλυψης της αποπληροφόρησης και αποτελεσματικής επικοινωνίας των αξιών και πολιτικών της ΕΕ και να επεκτείνουν την επικοινωνία μέσω εκστρατειών και να συντονίζουν και να προωθούν τα θετικά αφηγήματα σε όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στα κράτη μέλη· να εξετάσουν την τρέχουσα διάδοση και τις μελλοντικές απειλές της αποπληροφόρησης που επιδιώκει να απειλήσει την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα όλων των χωρών της ανατολικής εταιρικής σχέσης εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων τους· να δώσουν προτεραιότητα ειδικά στην ανάπτυξη μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής αντίληψης και απήγησης απέναντι στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, εστιάζοντας στις ανταλλαγές μεταξύ των ανθρώπων και στη συνεργασία με τα υφιστάμενα δίκτυα της κοινωνίας των πολιτών που ήδη αποτελούν πηγή ανθεκτικότητας σε επίπεδο κοινότητας·
- λ) να δώσουν προτεραιότητα στη στρατηγική επικοινωνία και να προβαίνουν σε τακτικές επισκοπήσεις της πολιτικής της ΕΕ στο θέμα αυτό· να συνεχίσουν να στηρίζουν το έργο του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Δημοκρατία (EED) προς την κατεύθυνση πρακτικών λύσεων για τη στήριξη και την ενίσχυση δημοκρατικών, ανεξάρτητων και διαφορετικών ρωσόφωνων μέσων ενημέρωσης στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και πέραν αυτών· να καλέσουν την Επιτροπή και όλα τα κράτη μέλη και τις ομόφρονες χώρες να συμμετάσχουν θετικά στο έργο αυτό και να το στηρίζουν· να αφιερώσουν προσοχή σε κάθε διεθνή φορέα που συμπεριφέρεται σήμερα με παρόμοιο τρόπο·
- λα) να προτείνουν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να δώσει στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και της εχθρικής προπαγάνδας προτεραιότητα με επαρκείς πόρους και μέσα, ώστε να διασφαλιστεί η αντικειμενική ειδησεογραφία και διάδοση πληροφοριών·
- λβ) να συνενώσουν τα υφιστάμενα εθνικά και τοπικά εξειδικευμένα κέντρα, τα μέσα ενημέρωσης, τις ομάδες προβληματισμού, τις ΜΚΟ και άλλους παράγοντες και φορείς, και ειδικότερα το ΝΑΤΟ, που ασχολούνται με τον υβριδικό πόλεμο, σε

ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο που θα βοηθήσει στον συντονισμό των ενεργειών τους και θα συλλέγει τα πορίσματά τους· να διαθέσουν επαρκείς πόρους στο εγχείρημα αυτό· τονίζει ότι το δίκτυο αυτό θα πρέπει να είναι ανοικτό σε ομόφρονες εταίρους της ΕΕ, οι οποίοι θα μπορούν να μοιράζονται τις εμπειρίες τους ως στόχων αποπληροφόρησης και εχθρικής προπαγάνδας και τις εμπειρίες τους από την αντιμετώπισή τους· να διασφαλίσουν την αποτελεσματική και ταχεία εφαρμογή των συστάσεων του ΝΑΤΟ για την αντιμετώπιση νέων τύπων υβριδικών απειλών ακόμη και σε επίπεδο ΚΠΑΑ, και να εισαγάγουν στο πρόγραμμα σπουδών της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Ασφάλειας και Άμυνας και του δικτύου της το θέμα της αντιμετώπισης της στρατηγικής προπαγάνδας

Προστασία των εκλογών από εχθρική προπαγάνδα

- λγ) να καταδικάσουν απερίφραστα την παρέμβαση κάθε είδους τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών εταιρειών, στις εκλογές και στα δημοψηφίσματα, καθώς και την κακόβουλη χρήση bots, αλγορίθμων, τεχνητής νοημοσύνης, trolls, deepfake βίντεο και πλαστών λογαριασμών σε πολιτικές εκστρατείες, και να καλέσουν τα θιγόμενα κράτη μέλη να κάνουν επειγόντως διεξοδικές έρευνες για τις εχθρικές αυτές εκστρατείες· ανησυχεί με τις πρόσφατες εξελίξεις στους αλγόριθμους μεγάλων κοινωνικών δικτύων και τον δυνητικά επιβλαβή ρόλο τους στην προβολή περιεχομένου που περιέχει ψευδείς πληροφορίες ή ρητορική μίσους· να τονίσουν την ικανότητα των ανεξάρτητων δημοκρατικών κοινωνιών να κάνουν τις δικές τους κυρίαρχες πολιτικές επιλογές που είναι νόμιμες·
- λδ) να ζητήσουν από τα κράτη μέλη και τις ομόφρονες χώρες να ανταλλάσσουν δεδομένα σχετικά με οποιαδήποτε ξένη ή εσωτερική παρέμβαση στις εκλογικές διαδικασίες και να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπισή τους, ώστε να αυξήσουν την ανθεκτικότητα απέναντι σε αυτές τις παρεμβάσεις·
- λε) να καλέσουν τα κράτη μέλη να φροντίσουν ώστε οι εκλογικοί νόμοι να λαμβάνουν υπόψη πιθανές απειλές απορρέουσες από εκστρατείες παραπληροφόρησης, κυβερνοεπιθέσεις, κυβερνοεγκλήματα και παραβιάσεις της ελευθερίας της έκφρασης κατά την ψήφο, και τονίζει ότι οι νόμοι αυτοί θα πρέπει να τροποποιηθούν καταλλήλως για να μπορούν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά και προορατικά τέτοιες απειλές· επιδοκιμάζει εν προκειμένω πρωτοβουλίες όπως η σουηδική Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας· να υποστηρίξουν τις συνδεδεμένες με την ΕΕ χώρες και τα Δυτικά Βαλκάνια με βέλτιστες πρακτικές και με ανθρώπινο δυναμικό και τεχνολογία ώστε να προστατεύσουν αποτελεσματικά τις εκλογικές τους διαδικασίες από κακόβουλες κυβερνοδραστηριότητες, παραπληροφόρηση και προπαγάνδα, προερχόμενες από τη Ρωσία και άλλους εχθρικούς φορείς·
- λστ) να καλέσουν τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τους εκλογικούς τους νόμους στις μεθόδους διαδικτυακής εκστρατείας και να παρακολουθούν και να αξιολογούν κριτήρια διαφάνειας στην πολιτική διαφήμιση που προβάλλεται από επιγραμμικές πλατφόρμες·
- λζ) να προτείνουν νομοθεσία για την αντιμετώπιση της χρήσης δεδομένων κατά τις προεκλογικές εκστρατείες, μετά την αποκάλυψη της καταχρηστικής χρήσης δεδομένων από την Cambridge Analytica στην προεκλογική εκστρατεία για το

δημοψήφισμα του 2016 στο Ηνωμένο Βασίλειο, ώστε οι μελλοντικές προεκλογικές εκστρατείες να διασφαλίζονται καλύτερα από αθέμιτες επιρροές·

- λη) να αξιολογήσουν πρωτοβουλίες όπως η δικομματική διατλαντική επιτροπή για την ακεραιότητα των εκλογών, συγκεντρώνοντας εκπροσώπους του πολιτικού κόσμου, της τεχνολογίας, των μέσων ενημέρωσης και των επιχειρήσεων, με σκοπό τη διασφάλιση της εκλογικής διαδικασίας από ξένες παρεμβάσεις·
2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και, προς ενημέρωση, στην ΕΥΕΔ και στο ΝΑΤΟ, καθώς και στον Πρόεδρο, την κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Ρωσίας.